

[Aksel Larsen.]

med et års varsel. Det er vor opfattelse, at denne mulighed bør benyttes til at frigøre Danmark fra den militære blokpolitik.

Vi ved meget vel, at der råder uenighed herom både her i tinget og i befolkningen. Imidlertid går vi ud fra, at alle må kunne enes om, at den helt nye situation, vi befinder os i efter den 24. august i år, forpligter os til at kulegrave hele problemet om Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik. Det forslag, vort parti her stiller, og som indholdsmæssigt svarer til den sikkerhedspolitiske udtalelse, vor 7. kongres i december 1968 vedtog, vil netop give anledning til en sådan kulegravning.

Regeringen har nedsat et ekspertudvalg, som før eller senere vil fremkomme med en udredning eller betænkning, som vi håber regeringen så vil offentliggøre. Vi mener dog ikke, at folketinget og offentligheden bør afvente udvalgets redegørelse, i særdeleshed heller ikke da vi ikke kan vide noget om, hvor lang tid der vil gå, før den kan fremkomme.

Det, vi ønsker, er, at det alternativ til vor nuværende sikkerhedspolitik, der hedder udmeldelse af NATO ledsaget af sådanne foranstaltninger, som vi i øvrigt foreslår — eller eventuelt af andre, som man måtte finde frem til ved en analyse af problemet — gøres til genstand for en selvstændig undersøgelse og forhandling. Denne vil efter vort forslags første behandling her i tinget kunne vedtages i et folketingsudvalg.

Vort forslag går som sagt ud på, at Danmarks medlemskab af Atlantpagten opsiges, og at Danmark, når opsigelsen er trådt i kraft, erklærer sig uforpligtet og alliancefrit i lighed med f. eks. Sverige. Det siger endvidere, at der i forbindelse hermed bør optages forhandlinger med andre nordiske lande om udenrigspolitisk samarbejde og fællesoptræden samt endelig, at Danmark over for interesserede regeringer tilbyder at oprette civile forvarslingsystemer på dansk territorium, hvilke installationer skal stå under De Forenede Nationers ledelse og kontrol. Jeg henviser i øvrigt til forslaget og de ret udførlige bemærkninger, der ledsager det.

Jeg anbefaler forslaget til folketingets velvillige og grundige behandling.

Endvidere skal jeg på socialistisk folkepartis vegne fremsætte og anbefale *forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af diplomatisk forbindelse med fem regeringer.*

Forslaget omfatter regeringerne i Nordvietnam, Nordkorea, Østtyskland og republikken Biafra samt den eneste regering i Sydvietnam, der støttes af befolkningen, den provisoriske revolutionsregering.

Jeg kan i det væsentlige nøjes med at henvise til forslaget selv og de ret udførlige bemærkninger, der ledsager det, samt til udtalelser, jeg fremsatte under den politiske debat i folketinget den 9. oktober. Jeg må dog tilføje følgende:

Forslaget er båret af en helhedsbetragtning vedrørende dansk udenrigspolitik. Danmarks udenrigspolitik bør bygge på de givne realiteter — sådan var det tidligere, og denne tradition blev først brudt under det, man kalder den kolde krig. Den bør endvidere tjene til at fremme afspænding i verden, hvilket vi formentlig alle er enige om. Det kan den imidlertid ikke, hvis den fornægter realiteterne, og det har man hidtil gjort, når man fra det officielle Danmarks side nægtede at anerkende regeringer, som faktisk og ubestrideligt udøvede regeringsmagt og autoritet i deres lande — Nordkorea, Nordvietnam og Østtyskland. Den almindelige stræben efter national uafhængighed og respekt for statslig suverænitet er imidlertid også en realitet i vor tid, og Danmark bør støtte uafhængighedsbestrebelse, hvor de giver sig klare og umiskendelige udtryk. Derfor foreslår vi også, at der optages diplomatisk forbindelse med regeringen i Biafra og med den provisoriske revolutionsregering i Sydvietnam.

Det er muligt, at de meget folkeretskynige vil indvende mod forslaget, at Danmark er traktatlig forhindret i at føre et sådant forslag ud i livet. Hvis det er rigtigt, kan det kun betyde, at Danmark har skrevet under på dårlige traktater, som det må være på tide at frigøre sig for, men det ændrer ikke forslagets — eller forslagenes — moralske rigtighed.

Forslaget er fra vor side ment som en helhed, men vi er klar over, at der meget vel kan være medlemmer af tinget, som kan tilslutte sig enkelte dele af forslaget, men mener at måtte gå imod andre dele. Hvis